

знаходяться в обігу, покладається на матеріально відповідальну особу, зазначену в наказі закладу ресторанного господарства та з якою укладено договір про повну матеріальну відповідальність.

Література.

1. Чабанюк О.М. Кузьмінська К.І. Облік і оподаткування у торгівлі та підприємствах ресторанного бізнесу. навч. посіб. / О.М. Чабанюк, К. І. Кузьмінська –К.: Алерта, 2019. – 214 с.

ОСНОВИ КЛАСИФІКАЦІЇ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА

Черняєва С.В., студентка,
Харківський національний аграрний університет
імені В.В. Докучаєва*

При формуванні системи управлінського обліку, яка здатна задовольняти потреби менеджерів всіх рівнів управління підприємства у різносторонній інформації, необхідно, перш за все, щоб дана система збирала і класифікувала всі основні витрати, що здійснюються у процесі господарської діяльності. Тому слід спочатку визначити об'єкт класифікації.

Законодавчо закріпленого визначення поняття «витрати», що вживається з метою управлінського обліку, немає. Сутність поняття «витрати» наведено в декількох нормативних актах. Так, згідно зі ст. 1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», П(С)БО 16 «Витрати» витратами вважається зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, що призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками). Аналогічне визначення витрат застосовується і у податковому обліку. Концептуальна основа фінансової звітності так трактує дане поняття: витрати – зменшення економічних вигод протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів або

**Науковий керівник – Ярова В.В., к.е.н., доцент*

у вигляді виникнення зобов'язань, результатом чого є зменшення власного капіталу, за винятком зменшення, пов'язаного з виплатами учасникам. Аналіз наведених визначень у вітчизняних та зарубіжних нормативних документах свідчить про подібність визначення витрат у бухгалтерському обліку.

Після визначення об'єкта класифікації, можна перейти до ознак, за якими проводять класифікацію витрат. Таких ознак доволі багато.

У цілому залежно від цілей обліку витрат можна виділити три великі класифікації:

- класифікація витрат, пов'язаних з виробництвом продукції та визначенням собівартості;
- класифікація витрат для прийняття рішень і планування;
- класифікація витрат з метою контролю та регулювання [1, с. 111].

Прийнято вважати, що в основу такого підходу покладено принцип: різні витрати для різних цілей [3, с. 59].

Класифікацію витрат за основними ознаками представлено в таблиці 1.

Таблиця 1

Класифікація витрат підприємства*

Ознака класифікації	Група витрат	Сфера застосування
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
1. За способом перенесення на виробничу собівартість продукції (робіт, послуг)	Прямі Непрямі	Управлінський облік Фінансовий облік Податковий облік
2. За ступенем залежності від обсягів виробництва	Постійні Змінні	Управлінський облік Фінансовий облік Податковий облік
3. За видами витрат	За економічними елементами За статтями калькулювання собівартості	Управлінський облік Фінансовий облік Податковий облік

Продовження табл. 1

1	2	3
4. За віднесенням до виробничої собівартості продукції (робіт, послуг)	На продукт На період	Управлінський облік Фінансовий облік Податковий облік
5. За характером участі у виробництві	Основні Накладні	Управлінський облік Фінансовий облік Податковий облік
6. За періодами визнання	Звітного періоду Майбутніх звітних періодів Майбутні витрати	Управлінський облік Фінансовий облік
7. За однорідністю	Однорічні Комплексні	Управлінський облік
8. За доцільністю	Ефективні Неефективні	Управлінський облік
9. За видами продукції (робіт, послуг)	На вироби (продукцію) На групи виробів (продукції) На замовлення	Управлінський облік
10. За можливістю здійснення контролю над витратами	Контрольовані Неконтрольовані	Управлінський облік
11. За ступенем регульованості	Регульовані Нерегульовані	Управлінський облік
12. За центрами відповідальності	За цехом (бригадою) За ділянкою (відділенням) За переділом За виробництвом За службою	Управлінський облік

* Складено автором на основі [2, с. 17-18]

Як видно з таблиці, класифікація витрат є в першу чергу парафією управлінського обліку. На думку Кушиної О., це й зрозуміло, адже без такої класифікації неможливо створити

інформаційну систему управління, на підставі якої вирішуються основні завдання управлінського обліку, а саме: планування, оцінка та контроль діяльності підприємства [2, с. 18].

Слід зазначити, що поділ витрат за різними ознаками є також важливим і для фінансового та податкового обліку. Величина витрат впливає на фінансові результати діяльності кожного підприємства.

Отже, система обліку витрат повинна накопичувати інформацію за всіма напрямками, які потребують даних для менеджерів з метою оцінки використаних ресурсів та прийняття виважених управлінських рішень.

Література.

1. Карпова Т.П. Основы управленческого учета: [учеб. пособ.]. – М.: ИНФРА – М, 1997. – 392 с.

2. Кушина О. Склад і класифікація витрат, або кожному – своє // Від собівартості – до звичайної ціни: управлінські, бухгалтерські та податкові трансформації [текст]: збірник систематизованого законодавства / уклад. О.Б. Кушина, І.Л. Голошевич; заснов. ПрАТ «Бліц – Інформ». – К.: Бліц – Інформ, 2012. – Вип. 12. – 192 с. – С. 17-22.

3. Голов С.Ф. Управлінський облік [Підручник]. – К.: Лібра, 2003. – 704 с.